

Medveten gentrifiering i Landskrona

[141105] Landskrona är en vackert belägen kuststad med ett rikt arkitekturhistoriskt kulturarv som under de senaste decennierna har gått från att vara en framgångsrik industristad till att

bli en stad presenterad i media som präglad av arbetslöshet, kriminalitet och främlingsfientlighet.

Likt många andra kommuner i Sverige tåmpas Landskrona med låg skattebas och en svag ekonomisk tillväxt. I den samtida kommunala diskursen förväntas arbetstillfällena komma genom inflyttande personer, helst med hög utbildning och en stark entreprenörsvilja.

Landskronas starke man T. Strandberg gjorde i ett uttalande i Sydsvenskan 2012 klart vilka som inte var välkomna till staden: *"Mitt budskap till alla socialbidragstagare är: Flytta inte till Landskrona. Har du problem så vänd dig någon annanstans där du har större chans att få uppmärksamhet."*

Vi menar att vad som händer i Landskrona är ett exempel på en gradvis mer brutal form av gentrifiering där kommunala aktörer är drivande eller ibland till och med tar ledningen för att utveckla gentrifieringsstrategier. Kvillebäcken i Göteborg är ett annat aktuellt exempel på dessa kommunalt initierade processer av undanträngande av tidigare existerande verksamheter (Thörn och Holgersson 2014).

Sverige omnämns vanligen som ett land med en av de högsta bostadsstandarderna i världen. Att förse medborgarna med "bra bostäder" har också utgjort kärnan i den svenska efterkrigstidens välfärdsmodell. De senaste decennierna har dock en systematisk marknadsanpassning lett till en ökad bostadsbrist och en försämring av bostadsstandarden som speciellt drabbar låginkomsttagare. Många forskare har beskrivit hur det svenska bostadssystemet har blivit genomgripande neoliberaliserat från 1990-talet och framåt, vilket har föranlett Hans Lind och Stellan Lundström (2007) att hävda att Sverige gradvis har fått en av de mest nyliberala bostadsmarknaderna i Väst. Den senaste reformen som ytterligare avreglerar bostadsmarknaden är den så kallade *Allbolagen* från 2011 som, vid sidan av andra åtgärder, tvingar allmännyttan att agera affärsmässigt utan att förtydliga vad det specifikt innebär.

Högst troligt är dock att de mest attraktiva delarna av allmännyttans bostadsbestånd kommer att prismässigt marknadsanpassas, medan resterande mindre attraktiva delar av bostadsbeståndet – och dess hyresgäster – kommer att dras in i en än allvarligare segregationsprocess. Exploateringen av svaga grupper på bostadsmarknaden av så kallade "slumvärdar" är idag allt mer förekommande, som erbjuder undermåliga bostäder till oproportionerliga hyreskostnader. Detta är kanske ett av de mest tydliga och alarmerande resultaten av en långt gången avreglering.

Det finns flera skäl till att belysa konsekvensen av den problematiska svenska bostadsmarknaden genom en mindre ort som Landskrona. Liksom många andra mindre orter har Landskrona ingen bostadsbrist som liknar storstadsregionernas, men trots det så utsätts låginkomsttagarna för utmaningar på bostadsmarknaden även här. Låginkomsttagares bostadssituation i mindre städer uppmärksammas alltför sällan, då urban- och bostadsforskningen huvudsakligen fokuserar de större städerna. Landskrona är dessutom intressant för att staden faktiskt befinner sig i en av tillväxtregionerna i Sverige – staden har en attraktiv bebyggelse, men lider av ett nationellt dåligt rykte.

Genom att analysera Landskronas stadsomvandlingsprojekt kan

vi använda Landskrona som ett exempel på vad som kan beskrivas som en ny fas inom svensk bostadspolitik. Det handlar inte minst om en förändring i karaktären av gentrificeringsprocesser i Sverige – från mild till brutal. I fokus för analysen är huvuddokumentet för stadsomvandlingsprojektet för Landskrona; *Landskronas Vägval. Centrum/Öster*.

Det skånska Landskronas moderna socio-ekonomiska historia är ett typiskt exempel på svenska kommuners välfärdsbyggande i efterkrigstid, och dess efterföljande kris. Från *Öresundsvarvets* (etablerat 1915) glansdagar till dess nedläggning på 1980-talet – det var avskedningar i omgångar) har Landskrona utvecklats från att vara en liten kommun till att bli en medelstor stad präglad av industri, arbetskraftsinvandring och nybyggnation. Men redan 1978 hade det allmännyttiga bolaget *Landskronahem* 400 outhyrda lägenheter.

Parallellt med nedläggningen av *Öresundsvarvet* lades textilfabriker ner och mellan 1976 – 1988 lämnade 3000 invånare staden. I det följande förlorade också Socialdemokraterna sin majoritet i kommunstyrelsen, en maktposition som de hade hållit mellan 1919 och 1991. I samband med denna utveckling drabbades staden av en ökad brottsvåg i mitten av 2000-talet, vilket hanterades, mer eller mindre, framgångsrikt av polisen. Trots att kriminaliteten avtog relativt snabbt har ryktet om Landskrona som en farlig stad levt kvar i media.

Samtidigt, i ett försök att minska *Landskronahems* ekonomiska förluster, beslöt kommunen i samarbete med Migrationsverket att ta emot ett större antal flyktingar, först från Libanon och Öst Europa, och senare från det krigsdrabbade Balkan. Kommunala tjänstemän argumenterade för denna åter-befolkning av innerstaden genom att hysa bostäder åt flyktingarna med att peka på den ökade köpkraften det skulle leda till, och att det skulle skapas 25 nya arbetstillfällen inom den offentliga sektorn för att ta hand om flyktingarna.

Privata fastighetsägare i Centrum och Öster följde kommunens och allmännyttans exempel och hyrde ut lägenheter åt nyanlända flyktingar och migranter. Den svenska befolkningen i Landskrona fortsatte att lämna staden, men det stadiga inflödet av flyktingar och migranter innebar att Landskronas befolkning fortsatte att växa från 35 000 personer år 1986 till 42 000 personer år 2011.

I valet 2006 fick Sverigedemokraterna (SD) 22 procent av rösterna – högst i landet, och därmed förstärktes bilden av Landskrona som en urban anomali. Den skarpa retorik som kommunstyrelsens ordförande (FP) ger uttryck för i det inledande citatet kan delvis förklaras mot bakgrund av detta politiska skifte. I valet 2010 backade SD till 16 procent. Istället gjorde den nuvarande kommunstyrelsens ordförande ett framgångsrikt val då FP fick 30 procent av rösterna. I valet 2014 förlorade FP 4 procent av sina röster och gick ned till 26 procent medan SD gick framåt igen till närmare 19 procent. Socialdemokraterna är fortsatt största enskilda parti. SD bibehåller en vågmästarställning och sedan tidigare har de behandlas som ett parti bland andra.

Det framträder ett tydligt skifte i hur visionsdokument formuleras om man går ett decennium tillbaka i tiden. I visionsdokumentet *Utveckling 2000+* från prioriterades projekt som fokuserade på att skapa arbetstillfällen, utbildning och trygghet, och *Centrum och Österlyftet*, Landskrona stads programförklaring inom ramen för de nationella Lokala utvecklingsavtalen från 2007, sammanställt av Institutionen för socialt arbete vid Linné Universitetet, fokuserade på frågor om fler arbetstillfällen och minskat socialbidragsberoende, språkundervisning och skolresultat, attraktiva och trygga bostadsområden, demokrati och deltagande, hälsa och som sista prioritet – ekonomisk tillväxt.

I utvärderingsrapporten från EU Urbact-projektet *Landskrona är fantastisk* (2002-6) bekräftas den sociala ansatsen: "the project is primarily focusing on socio-economic changes and to a lesser degree on changes of a physical nature (houses, parks, streets)" och "the key problem or the key challenge for us at the moment is: how to involve the people residing and working in the area in focus – the central parts of Landskrona – in the

project?" .

Svaret på frågan är dialog, deltagande, påverkan och ansvar. Dessa begrepp kan förstås avfärdas som den vanliga välmående planeringsretoriken, men det är slående hur denna sociala ansats till sociala problem, påverkat av samhällsvetare, tvärt bryts för att ge plats åt en helt ny ansats där fokus istället läggs på ekonomi, fastighetsmarknad, företagskonsulter och framförallt, en ny diskursiv inramning som motstrider den sociala ansatsen.

Handelshögskolan i Jönköpings konsultrapport
Utvecklingsstrategier och mål för Landskrona – sammanfattning, slutsatser och förslag prioriterar istället fler arbetstillfällen inom lönsamma ekonomiska sektorer, kreativitet, entreprenörskap, höga och växande medelinkomster, förbättrad konsumentservice, minskad arbetslöshet hos ungdomar och migranter, en attraktiv stad för inflyttade unga höginkomsttagare, en attraktiv stadskärna för ungdomar och turister, och en ökad befolkning. Rapporten betonar att de vill se en ökad inflyttning av högutbildade individer med "potential att starta nya företag", fler nybyggda villaområden nära havet, och en omvandling av 500 hyresrätter till bostadsrätter för att få en mer "normal" bostadsmarknad.

Denna ansats kulminerar i planen *Landskronas Vägval. Centrum/Öster* från 2012. Målen som är formulerade i *Landskronas Vägval* anger intentioner och är inte detaljerade. Det övergripande syftet är att "vända en stad" och de mål som är uppsatt är att 1) balansera inflyttningen, 2) skapa en balans mellan upplåtelseformer, 3) motverka segregation, 4) att tillföra nya verksamheter och 5) att motverka och åtgärda oseriösa fastighetsägare. I detta sammanhang innebär en bred social sammansättning och att motverka segregation att få in fler höginkomsttagare i de centrala delarna och att detta kan åstadkommas genom att skapa fler bostadsrätter och en bättre kommunal service, genom ett aktivt agerande från fastighetsaktörer (inklusive kommunledningen).

Det innebär också att man vill få bort de fastighetsägare som idag tillhandahåller en mycket låg boendekvalitet. Insatserna skapas genom att privata och kommunala aktörer arbetar tillsammans för att "som sammanhållande kraft verka för att minska så kallad negativ inflyttning till Landskrona genom främst en enhetlig uthyrningspolicy bland stadens fastighetsägare" (Landskronas vägval 2012:4)

Med resultatet från rapporten (av *Fasticon AB*) inleddes förhandlingar mellan fastighetsägare, kommun och bankväsendet som resulterade i etablerandet av ett konsortium kallat *Landskrona Stadsutveckling AB*. I detta bolag ingår kommunen och fem fastighetsägare och med en budget på 100 miljoner kronor ska de omvandla de centrala delarna av Landskrona genom renovering, omvandling och rivning av hyresrätter, med syfte att förändra den sociala sammansättningen i de centrala delarna av Landskrona.

Omvandlingen av Centrum och Öster finansieras av en planerad försäljning av värdefull kustnära mark norr om stadens centrum (Norra Borstahuset) till privata investerare och där det finns möjlighet att bygga 1500 nya bostäder. Men tills denna mark har blivit såld har man in-tecknat kommunala värdepapper till en kostnad av 95,5 miljoner kronor. Övrig kostnad, 4,5 miljoner kronor, bekostas av de privata fastighetsägarna. De in-tecknade pengarna kommer att återföras kommunen när marken norr om centrum har blivit såld till potentiella privata investerare – ett riskfyllt antagande enligt flera av våra informanter.

Ytterligare en intressant aspekt av *Stadsutveckling AB* är att de vill utveckla en gemensam hyrespolicy, där fastighetsägare tillsammans med kommunen kan ställa gemensamma krav på nya hyresgästerna och de kan vägra hyra ut till personer som lever på försörjningsstöd. 14 hyresvärdar har fram till våren 2014 anslutit sig till *Stadsutveckling ABs* uthyrningspolicy, vilket innebär att ungefär 80 procent av lägenheterna i Landskrona nu är "stängda för bidragstagare" (Helsingborgs Dagblad, 15 Mars 2014). De företag som av någon anledning inte vill skriva under på *Stadsutveckling ABs* uthyrningspolicy bemöts med hårda tag enligt dess VD.

Det är inte ovanligt att fastighetsägare inte godtar olika typer av inkomster såsom försörjningsstöd (jfr Annadotter och Blomé 2014), men vad som sticker ut i sammanhanget är att *Stadsutveckling AB* har som uttalat syfte att tvinga fastighetsägare att ingå detta avtal. Den största fastighetsägaren i staden, *Landskronahem* är inte en del av *Stadsutveckling AB* men är trots det en central aktör i Centrum och Öster då de har flera fastigheter här och vars ordförande är densamme som ordförande i kommunstyrelsen. *Landskronas vägval* är anmärkningsvärd på det sätt att planen inte har ingått inom ramen för arbetet med Översiktsplanen för Landskrona och således hålls utanför de övergripande demokratiskt förankrade planprocesserna trots dess potentiella stora påverkan på stadens rumsliga och sociala struktur.

I *Landskronas vägval*, som alltså är författad av konsultfirman, utmålas en mycket negativ bild av Landskrona. Grundelementen i den framställningen består av en låg skattebas, låg sysselsättningsnivå, höga arbetslöshetssiffror, låg medelinkomstnivå, dåliga skolresultat, hög kriminalitet, fattiga inflyttare, högt beroende av försörjningsstöd och en kontinuerlig utflyttning av höginkomsttagare. Staden beskrivs som att den håller på att utvecklas till en 'amerikansk stad', med 'transitoner' i de centrala delarna och omgiven av välbärgade villaförorter.

Strategin är att sätta in insatserna i Centrum för att motverka den urbana dystopin. Konsulternas första och viktigaste slutsats är att bostadsmarknaden måste ändras. Genom att skifta om från hyresrätter till bostadsrätter följer positiva konsekvenser i inflyttningen till staden, skattebasen, nedgång av kriminalitet, socialbidragsberoende, skolresultat och sysselsättning. Det är en förenklad, pragmatisk, mekanisk, till synes apolitisk och huvudsakligen teknisk fastighetsbaserad lösning på ett komplext socialt problem som har inspirerat kommunen att etablera detta konsortium mellan fastighetsägare för att implementera dessa idéer.

Det vi ser i Landskrona är att sociala aspekter och en välmenande ton, så typisk för den skandinaviska välfärdsmodellen, har övergivits i förnyelseprojektet. Inte minst har den diskursiva inramningen och retoriken förändrats i hur man talar om socialt och ekonomiskt marginaliserade bostadsområden. Redan 2005 antydde Eric Clark att det inom en snar framtid skulle kunna utvecklas ett slags "gentrifieringens slagfält" i Sverige, något som hittills mer eller mindre har hållits tillbaka genom mildare sätt att hantera konfliktfyllda förändringsprocesser, vilket också kan betraktas som något typiskt för den svenska välfärdsstaten.

Landskronas vägval utgör enligt vår mening ett exempel på ett skifte i de svenska urbana gentrifieringsprocesserna. Skiftet kommer dels till uttryck i ogenerade och offensiva uttalanden, dels i mindre rättframma angrepp som döljs bakom ett skimmer av "objektiva" fakta som statistik och diagram (men som trots det är lika brutala i sin problemformulering). Kommunstyrelsens ordförande, till exempel, talar om "fel" sorts personer som flyttar in till Landskrona och uppmanar potentiella inflyttare som inte har en anställning att helt enkelt hålla sig borta från staden – från och med nu.

Torkild Strandberg är medveten om att alla städer har sin del av social utsatthet, men i de flesta svenska städer skulle dessa grupper befinna sig i stadens ytterkanter och i dess höghusområden, vilket gör dem mindre synliga. I hans stad däremot är den sociala utsattheten centrerad till stadens centrum, och just koncentrationen av fattigdom i Centrum och Öster, där huvudsakligen invandrade personer bor, är ett problem enligt honom; "*Vi har en stadskärna som präglas av bidragsberoende och brott, ett undermåligt lägenhetsbestånd och tomma lägenheter.*" Den negativa trenden måste brytas och Landskrona behöver en mer skattekräftig befolkning; "*Den här gången ska vi ge oss på orsaken och inte bara symptomen*" (Sydsvenskan 23 Sept.-2012).

På likartat vis argumenterar, Kenneth Håkansson, styrelseledamot i *Stadsutveckling AB*, att han har en viss förståelse för de som bor där men tror att alla kommer att må bättre när hyrorna stiger: "*Det är inte så att det bara ska finnas*

plats för höginkomsttagare och allt är inte problem på Centrum Öster, jag hoppas att många ska bo kvar. Men att rusta upp kostar och visst kommer det att ske en förändring, hyrorna kommer att gå upp. Det i sin tur kommer att leda till en mer normal befolkningsammansättning och det mår alla bra av" (Helsingborgs Dagblad, 11 Dec. 2012).

En rasistisk underton kan skönjas, även om begreppet som används i debatten är socialbidragstagare och inte invandrare, men SD stödjer förslaget till fullo; "*Sen mitten av nittiotalet har åttatusen svenskar flyttat från Landskrona och sextusen invandrare flyttat in. Det har skapat jätteproblem. Många av dem är bidragstagare*" (Sydsvenskan 23 Sept. 2012). Det politiska stödet för planen är dock bredare än så, även Socialdemokraterna tycker planen är bra och hävdar att planen i själva verket var deras från början. Det enda parti som inte stödjer planen är Vänsterpartiet. Förslaget fick stöd av 49 av 51 röster i kommunstyrelsen. Mittenpartiernas övertagande av den högerextrema agendan kan kanske förklaras till vad ordförande i *Stadsbyggnadsnämnden*, och en av de drivande bakom planen, Börje Andersson, explicit uttryckte i en lokal dagstidning (Helsingborgs Dagblad 24 Nov. 2011); "*Problemet är att det tillåts flytta in en kategori människor vi inte vill ha.*"

Ordföranden i Stadsbyggnadsnämnden handplockades av kommunstyrelsens ordförande för att leda utvecklingen av Norra Borstahuset, men har själv starka åsikter om vad kommunen bör göra, vilket bland annat är att riva hus på Öster. Han menar att kommunen är för ineffektiv; "*Det finns fortfarande problem inom demokratin, att den blivit en ursäkt för ineffektivitet, säger han.*" När dagstidningen frågar om problemet inte är de oseriösa fastighetsägarna svarar han; "*Problemet med oseriösa hyresgäster är större*".

Dessa hårda tongångar har förstås inte gått obemärkt förbi, utan har debatterats i media. Vad som däremot är mindre grovt och därmed svårare att bemöta är den pseudo-vetenskapliga inramningen av problemet. Statistik används för att framställa Landskrona i ett specifikt sken – en djup och alarmerande kris. Vissa tal är utvalda för att jämföras med nationella genomsnitt, inte minst när det gäller skattebasen. Landskronas skattebas, i en nationell jämförelse, har minskat från 95 (1995) till 83 (2013). Detta kan framstå som dramatisk vid en första anblick, men den nationella jämförelsen omfattar alla svenska kommuner, inklusive Stockholm och omgivande kommuner, där skattebasen redan var stark och har blivit signifikant starkare de senaste åren.

Huvuddelen av kommunerna i Skåne (22 av 33), inklusive Landskrona, har en lägre skattebas än det nationella genomsnittet (mellan 81 och 91 om det nationella genomsnittet är 100) och endast två kommuner (Lomma och Vellinge) har en avsevärt högre skattebas (mer än 120). Hälften av Skånes kommuner har sett sin skattebas sjunka mellan 1995 och 2012 (SCB 2013). Jämfört med andra jämförbara postindustriella städer (till exempel Malmö) eller näraliggande mindre kommuner, så är Landskronas skattebas högst ordinär och borde knappast kunna ligga till grund för att anklaga fattiga medborgare personligen för den negativa utvecklingstrenden.

Vad som inte nämns i *Landskronas vägval* är att inte endast antalet låginkomsttagare har ökat, utan även andelen höginkomsttagare, vilket indikerar en stark social och ekonomisk polarisering av Landskrona under de senaste decennierna. Den dystopiska bilden av Landskronas minskade sysselsättningsgrad används således för att peka på behovet av att ersätta den befintliga befolkningen med en ny (arbetande, skattebetalande) population.

Vid en jämförelse mellan vad som händer i Landskrona idag och hur staden har hanterat sociala utmaningar under tidigare ekonomiska kriser, så blir det tydligt att syftet med denna dystopiska diskursiva inramning, att statistiken inte längre får ligga till grund för sociala åtgärder som det tidigare gjort. Istället resulterar faktabakgrunden i ett socialt skuldbeläggande där offer för social och ekonomisk utsatthet blir beskyllda för att skapa stadens fattigdom och ekonomiska nedgång. Trots att det är kommuners ansvar och juridiska skyldighet att se till att människor har ett drägligt liv, så anser Landskronas ledning att

avfärdandet av de utsattas situation ska lösa själva problemet med fattigdomen. Social statistik är inte längre en grund för utvecklandet av sociala åtgärder och insatser, utan används här brutalt gentemot ovälkomna segment av den egna befolkningen.

Det som vi idag ser hända i Landskrona är ett resultat av den nationella bostadspolitik som sedan 1990-talet präglats av ett fränsägande av ansvaret för bostadsutvecklingen genom av- och omregleringar. Det bostadsbyggande som decennierna dessförinnan präglades av statliga subventioner och stöd är idag beroende av de privata aktörerna – som har börjat definiera sig som *de nya samhällsbyggarna*. Den nationella bostadspolitiska inramningen skapar specifika premisser för lokal politisk handling, som i Landskrona.

Hela idén om bostaden som en rättighet och bostäder åt alla har ställts på huvudet när en bostad erbjuden till en rimlig kostnad problematiseras. Bostadspolitiken i Sverige har gjort en lång resa från att utgöra en hörnsten i den svenska välfärdsmodellen och i ett välfärdstänkande till att bli grunden för en anti-välfärd, för det är inte så att kommunerna inte bidrar till nybyggnation. Nybyggnation uppmuntras aktivt av staden (såsom att upplåta 1500 lyxbostäder i havsnära läge), samtidigt som tidigare målgrupper för bostadspolitiken, så som arbetaren, får ge vika för neoliberala stadsbyggnadsprojekt för en mer privilegierad klass som man hoppas ska öka skattebasen för kommunen.

Vi menar att detta är uttryck för skifte i svensk kommunal bostadspolicy, framväxt ur en nationell dysfunktionell bostadspolitik. Om *Landskronas vägval* blir framgångsrikt kvarstår frågan om var dessa låginkomsttagare och bidragsberoende individer ska ta vägen för att hitta ett nytt boende – och vilken typ av boende det i så fall blir.

Referenser

Annadotter, K, G Blomé (2014), UTHYRNINGSPOLICY– jämförelse och diskussion av uthyrningsregler i nio bostadsföretag med fördjupning för Landskrona Stad, KTH

Blomé, G., H. Lind (2012), Slumlords in the Swedish welfare state: How is it possible? *International Journal of Housing Markets and Analysis*, Vol. 5, No. 2, pp. 196-210.

Boverket (2014), *Läget på bostadsmarknaden och bostadsbyggandet*

Clark, E. (2005), The Order and Simplicity of Gentrification: a Political Challenge, in R. Atkinson and G. Bridge (eds.), *Gentrification in a Global Context*, Routledge, New York, pp. 256-264

Clark, E, K. Johnson (2009), Circumventing Circumscribed Neoliberalism: The "System Switch" in Swedish Housing, in S Glynn (ed.), *Where the Other Half Lives: Lower Income Housing in a Neoliberal World*, pp. 173-194

Gander, M. & Stigendal, M. (2012) *Att främja integration och social sammanhållning. En kunskapsöversikt över verksamma åtgärder inom ramen för kommunernas bostadsförsörjningsansvar*, Sveriges kommuner och landsting

Hedman, E. (2008) *A History of the Swedish System of Non-profit Municipal Housing*, Stockholm, Boverket.

Helsingborgs Dagblad (2014), *Landskrona bland de hårdaste* (15/3 2014)

Helsingborgs Dagblad (2014), *Minskand bidragsinflyttning glädjer Strandberg* (1/3 2014)

Helsingborgs Dagblad (2014), *Är du välkommen i Landskrona* (16/9 2013)

Helsingborgs Dagblad, (2012) *Tidigare HSB vd:n har blivit senior advisor* (11/12 2012)

Helsingborgs Dagblad (2011), *Vill flytta bidragstagare och riva hus* (24/1 2011)

Helsingborgs Dagblad (2012a), *Robin Hood-politik ska lyfta*

Öster (24/8 2012)

Helsingborgs Dagblad (2012b), *Ömtålig flytt* (29/8 2012)

Hem & Hyra (2012), *Gränbyhyrorna klara*, (25/9 2012)

Hedin, K., E. Clark, E. Lundholm, G. Malmberg (2012)
Neoliberalization of Housing in Sweden: Gentrification, Filtering,
and Social Polarization, *Annals of the Association of American
Geographers*, Vol. 102, No. 2, pp. 443-463

Landskrona Stad (2012), *Landskronas vägval. Centrum/Öster*,
Landskrona

Lind, H., S. Lundström (2007), *Bostäder på marknadens villkor*,
Stockholm, Sweden: SNS Förlag

Lundqvist, L. (1987), 'Sweden's Housing Policy and the Quest
for Tenure Neutrality', *Scandinavian Housing and Planning
Research*, Vol. 4, No. 2, pp. 119-33.

Mikkelsen, S. (2007), *Landskrona is fantastic*. Assessment &
Options Report for Landskrona (S), Support for Cities Project,
URBACT 2002 – 2006

Sydsvenskan (2012), *Staden som vill bli som andra* (23
September 2012) [HYPERLINK](http://www.sydsvenskan.se/sverige/staden-som-vill-bli-som-andra/)
"http://www.sydsvenskan.se/sverige/staden-som-vill-bli-som-
andra/"http://www.sydsvenskan.se/sverige/staden-som-vill-bli-
som-andra/

Thörn, C. & Holgersson, H. (2014) Göteborg – den urbana
frontlinjen och "nya Kvillebäcken", i *Gentrifiering* Thörn, C. &
Holgersson, H. (red). Studentlitteratur

Westin, S. (2011), "...men vart ska ni då ta vägen?"
Ombyggnation ur hyresgästernas perspektiv, Working Paper
No.57, Institute for Housing and Urban Research, Uppsala
University

Carina Listerborn är professor i stadsbyggnad vid Malmö
högskola

Guy Baeten är professor i kulturgeografi vid Lunds universitet

Båda forskare ingår i forskningsplattformen **CRUSH**